

УДК 339.92

ВПЛИВ ТРАНСНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ НА СВІТОВУ ЕКОНОМІКУ

О. С. Федюра

студентка 4 курсу групи МЕ41(і), навчально-науковий інститут економіки менеджменту
Науковий керівник – професор О. М. Сазонець

*Національний університет водного господарства та природокористування,
м. Рівне, Україна*

В статті досліджено особливості розвитку та сучасного стану транснаціональних компаній, на прикладі «Coca-Cola» в Україні, надходження прямих іноземних інвестицій, зазначено позитивні та негативні наслідки транс націоналізації національної економіки.

Ключові слова: ТНК, глобальні ринки, прямі іноземні інвестиції, міжнародна діяльність, економіка.

В статье исследованы особенности развития и современного состояния транснациональных компаний, на примере «Coca-Cola» в Украине, приток прямых иностранных инвестиций, указано положительные и отрицательные последствия транс национализации национальной экономики.

Ключевые слова: ТНК, глобальные рынки, прямые иностранные инвестиции, международная деятельность, экономика.

In the article the features of the development and current state of multinational companies, the example of «Coca-Cola» in Ukraine, foreign direct investment, noted the positive and negative effects of trans nationalization of the national economy.

Keywords: multinationals, global trade, foreign direct investment, international activities, the economy.

ТНК сьогодні - це приблизно 60 тис. основних компаній і понад 500 тис. їх закордонних філій та фірм по всьому світу. Вони контролюють до половини світового промислового виробництва, понад 60% зовнішньої торгівлі, ліцензій на нову техніку, технології та ноу-хау.

Найяскравішим представником серед американських ТНК, що функціонують на ринку України, є компанія Соса-Сола.

Іноземне підприємство «Кока-Кола Беверіджиз Україна» - один з лідерів на українському ринку безалкогольних напоїв, єдине підприємство в Україні, яке уповноважене виготовляти напої під товарними знаками, що належать The Coca-Cola Company.

- Підприємство забезпечує 46 мільйонів жителів України якісними напоями,
- Офіційне представництво компанії Соса-Сола в Україні було відкрито 1992 року. Перший завод Компанії в Україні відкрився у Львові 1994 року. У 1998 році запрацював завод компанії «Кока-Кола Беверіджиз Україна» біля міста Броварів, на Київщині.

Можна виділити такі фактори й мотиви виходу компанії The Coca-Cola Company на

ринок України: необхідність розвитку свого глобального бізнесу; урядові стимули; стандартизованість продуктів компанії; великий ринок збуту в Україні та низька вартість факторів виробн.

Недоліки діяльності транснаціональних корпорацій в Україні тісно пов'язані з наявними переваги для країни. До основних недоліків можна віднести:

1) У багатьох випадках транснаціональні корпорації використовують українську економіку як сировинну базу,.

5) Спроможність ТНК впливати на ціноутворення в країні, що призводить до поглинання або банкрутства вітчизняних виробників, а також робить залежною українську економіку від діяльності міжнародних компаній.

Отже, американська компанія Соса-сола при виході на український ринок використовувала перший тип стратегії, метою якого є збільшення прибутку корпорації. Корпорація успішно функціонує на ринку країни, збільшуючи свої прибутки та створюючи суттєву конкуренцію українським підприємствам. Компанія постійно інвестує у соціальну сферу, що значно поліпшує рівень соціального захисту українського населення. Вважаємо, що з виходом Соса-сола на український ринок, економіка країни здобула такі переваги як: збільшення податкових надходжень до держбюджету, поліпшення технологічного рівня виробництва, покращення соціальної сфери в країні, підвищення конкуренції всередині країни, яка спонукає вітчизняних виробників виготовляти більш якісну продукцію і інші. Таким чином, необхідним є стимулювання діяльності ТНК, метою яких є саме збільшення прибутку, а не захоплення українського ринку.

1. Гайдуцький І. П. Привабливість України для ТНК / І. П. Гайдуцький // Економіка АПК. - 2008. - № 4. - С. 68-71.
2. Гайдуцький І. П. Регулювання прямих іноземних інвестицій в країнах СНД в умовах економічної трансформації : автореферат дис. ... канд. екон. наук : 08.00.02 / І. П. Гайдуцький ; КНУТШ. - К., 2011. - 16 с.
3. Руденко Л. В. Управління потоками капіталів у сучасній бізнес-моделі функціонування транснаціональних корпорацій / Л. В. Руденко // Журнал Європейської економіки. - 2009. - Т. 8. - № 2 - С. 232-233.
4. Рябець Н. М. Роль ТНК країн, що розвиваються, в умовах посилення диспропорцій економічного розвитку країн / Н. М. Рябець // Зовнішня торгівля : економіка, фінанси, право. - 2010. - № 2. - 39-45.